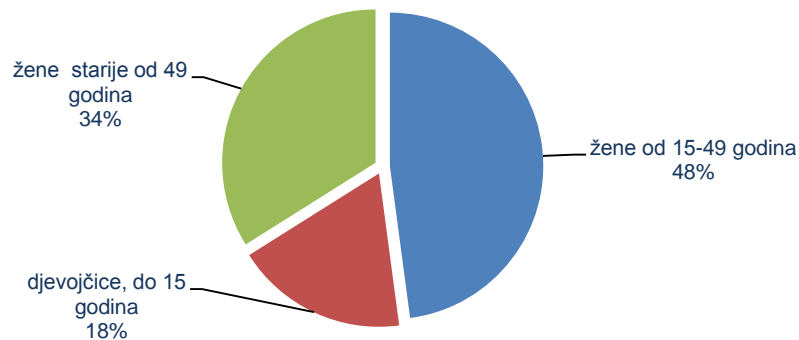

Žensko stanovništvo i broj živorođene djece u Crnoj Gori

Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori 2011. godine

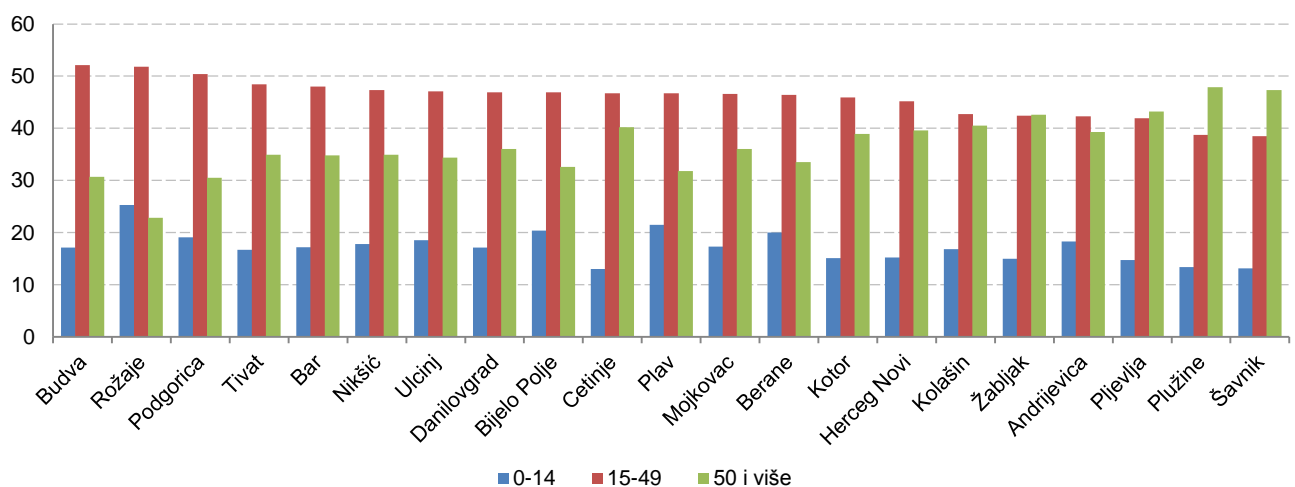
Popisom stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine prikupljali su se podaci koji se odnose na broj živorođene djece kod lica ženskog pola. Odgovor se prikupljao na bazi izjave.

Grafik 1. Kakva je starosna struktura žena prema sposobnosti za rađanje?

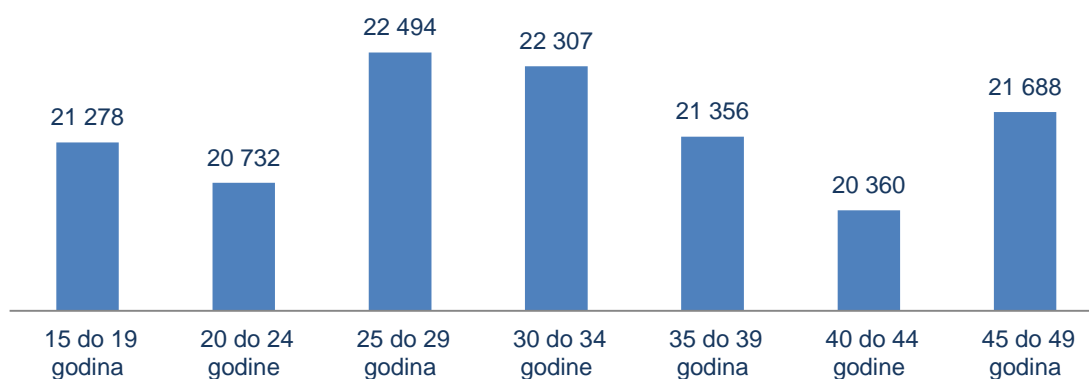
- u Crnoj Gori ima 313 793 žena;
- u fertilnom dobu je njih 150 215, što je 48% od ukupnog broja žena. Fertilno doba je doba u životu žene kada je ona sposobna da rađa i u nauci je definisan kao period od 15-49 godina starosti

Grafik 2. Kakav je biološki potencijal za rađanje po opštinama?

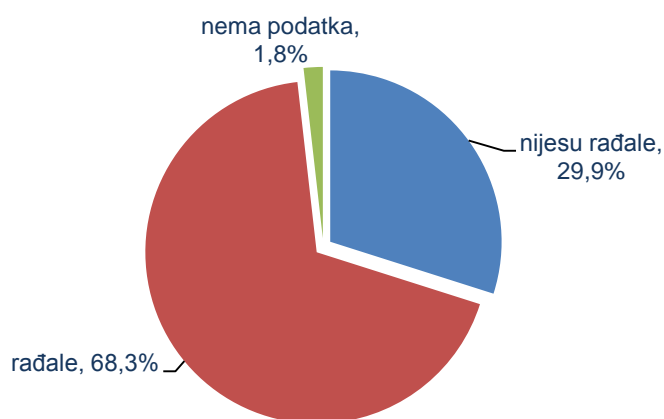
- učešće žena u fertilnom periodu u ukupnom broju žena, od preko 50%, je u Budvi, Rožajama i Podgorici;
- najmanji biološki potencijal za reprodukciju stanovništva je u opštinama Šavnik, Plužine i Pijevlja, gdje ima više žena starijih od 50 godina nego žena od 15-49 godina starosti;
- 156 žena ima nepoznatu starost i nijesu uključene u grafički prikaz.

Grafik 3. Kakva je starosna struktura žena u fertilnom periodu?

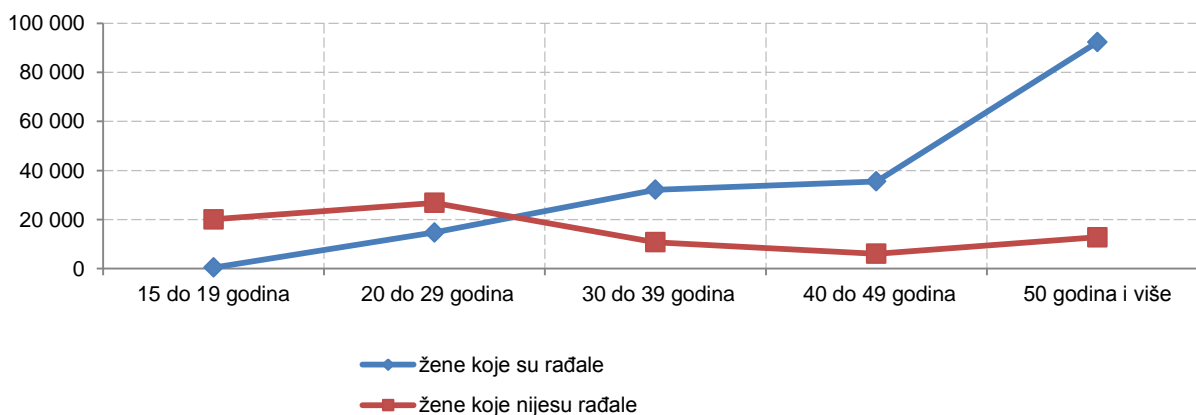
- Najviše je žena starosne dobi od 25 do 29 godina, a najmanji od 40 do 44.

Grafik 4. Koliko je žena rađalo?

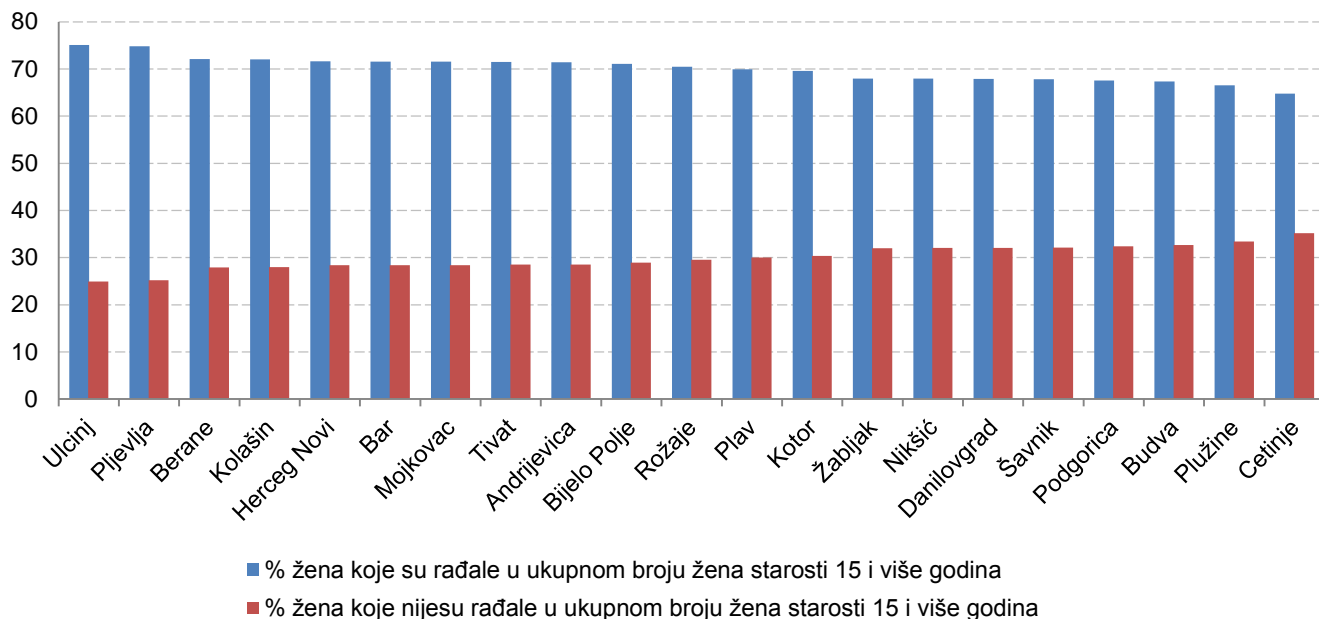
- U Crnoj Gori od ukupnog broja žena starosti 15 godina i više rodilo je 175 400 žena tj 68,3%.

Grafik 5. Starosna struktura žena koje su rađale i koje nijesu

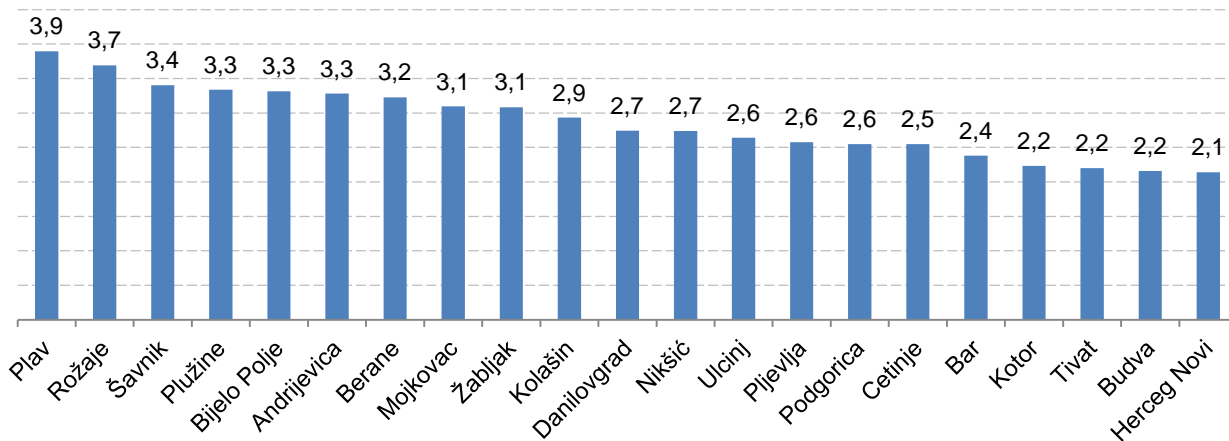
- sa povećanjem starosti žena povećava se i broj žena koje su rađale i smanjuje se broj žena koje nijesu rađale;
- kod žena starosti 28-29 godina jednak je broj žena koje su rađale i koje nijesu.

Grafik 6. Žene koje su rađale i koje nisu rađale, po opštinama

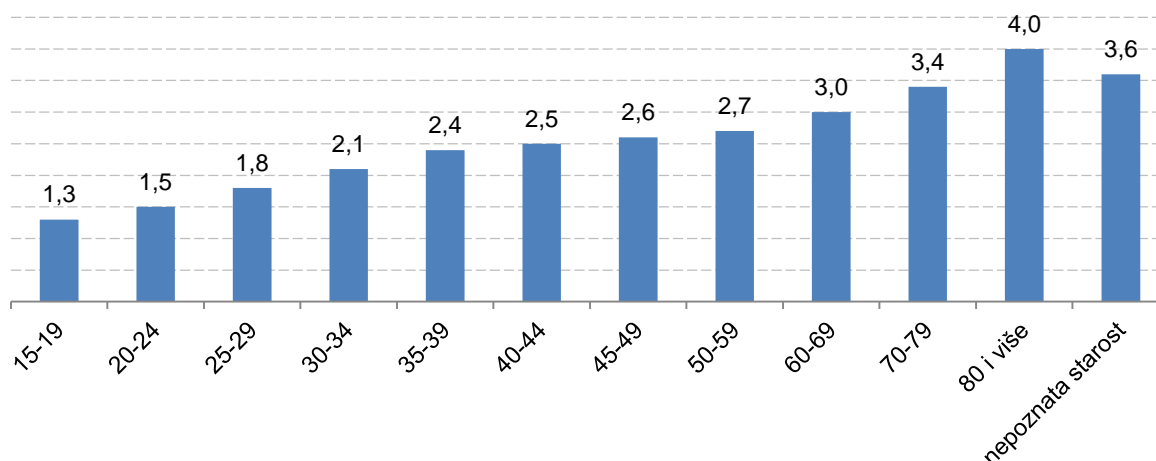
- najveće učešće žena koje su rađale u ukupnom broju žena starosti 15 i više godina je u Ulcinju i Pilevljima I to 75%, dok je najmanje u Cetinju gdje je 65% žena rađalo.

Grafik 7. Prosječan broj djece po ženi koja je rađala, po opštinama

- prosječan broj djece po ženi koje su rađale najveći je u opštinama Plav i Rožaje gdje je žena u prosjeku rodila 3,9 odnosno 3,7 djece.
- ispod 2,5 djeteta, u prosjeku rodile su žene u Herceg Novom, Budvi, Tivtu, Kotoru i Baru;
- u naseljima gradskog tipa prosječan broj djece po ženi je 2,5, dok je u ostalim 3,1;
- u Crnoj Gori u prosjeku jedna žena koja je rodila, rodila je 2,7 djece.

Grafik 8. Koliko je žena u prosjeku rađala djece nekad i sad- prosječan broj djece prema starosnim grupama žena

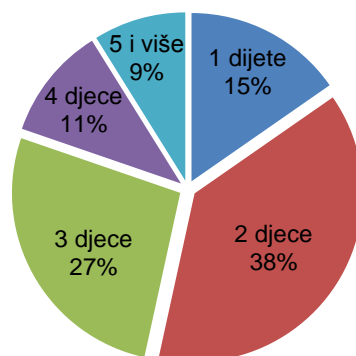

- *prosječan broj djece raste sa povećanjem starosti. Najmanji je kod žena starosti 15-19 godina i iznosi 1,3 djece po ženi koja je rađala, dok je najveća kod starijih žena kojih je brojčano mnogo manje, ali su rađale više djece nego mlađe žene.*

Tabela 1. Pregled broja živorođene djece po starosti žene

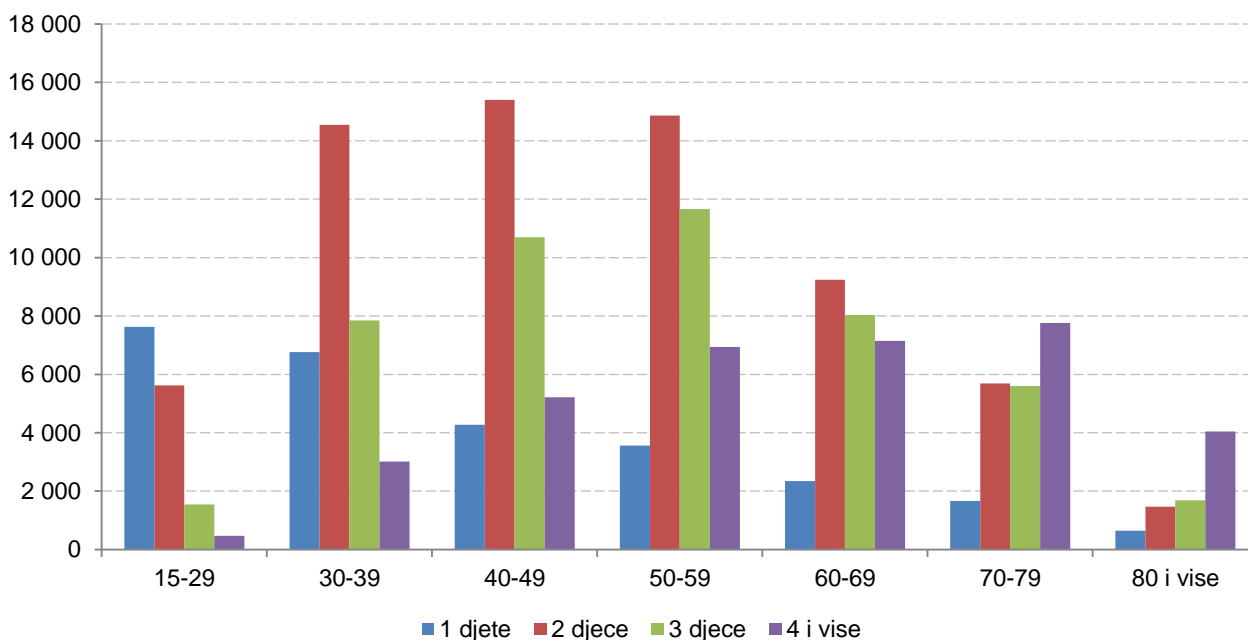
Starost	žene koje su rađale prema broju živorođene djece								
	ukupno	1	2	3	4	5	6	7	8 i više
Crna Gora	175 400	26 889	66 822	47 086	19 038	7 605	3 642	1 928	2 390
15-19	479	367	95	16	1				
20-29	14 782	7 261	5 525	1 532	337	72	36	11	8
30-39	32 174	6 762	14 547	7 852	2 129	530	180	87	87
40-49	35 583	4 272	15 395	10 695	3 537	1 001	359	136	188
50-59	37 004	3 558	14 857	11 656	4 344	1 487	569	274	259
60-69	26 759	2 346	9 242	8 029	3 798	1 678	792	395	479
70-79	20 707	1 667	5 684	5 599	3 445	1 867	1 048	631	766
80 i više	7 850	646	1 465	1 691	1 440	963	655	392	598
Nepoznata starost	62	10	12	16	7	7	3	2	5

Grafik 9. Žene koje su rađale prema broju živorođene djece

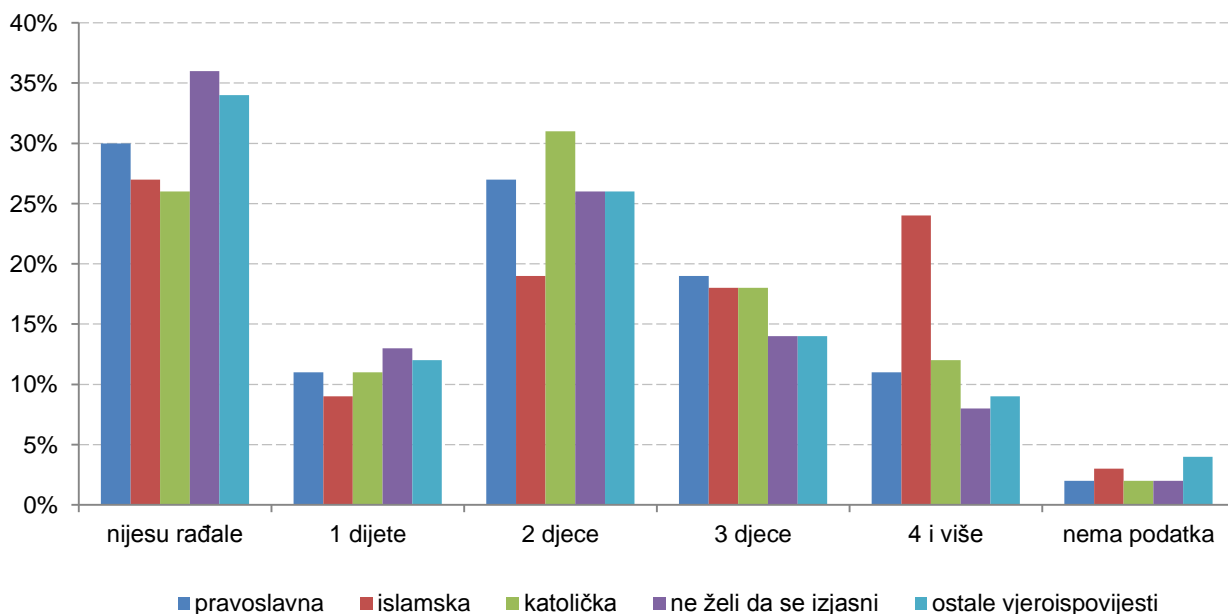
- *najviše žena, i to 38%, rodilo je dvoje djece, zatim 27% njih je rodilo troje djece. Sa jednim djetetom je 15% žena, dok je sa četvoro i više živorođene djece 11% žena.*

Grafik 10. Žene prema broju živorođene djece i starosti

- žene koje su rađale starosti od 15-29 godina najčešće imaju po jedno dijete, dok sve ostale starosne grupe karakteriše najveći broj žena sa dvoje djece;
- tek žene sa većom starosti od 70 godina najčešće imaju po četvoro i više djece.

Grafik 11. Učešće žena prema broju živorođene djece i vjeroispovijesti

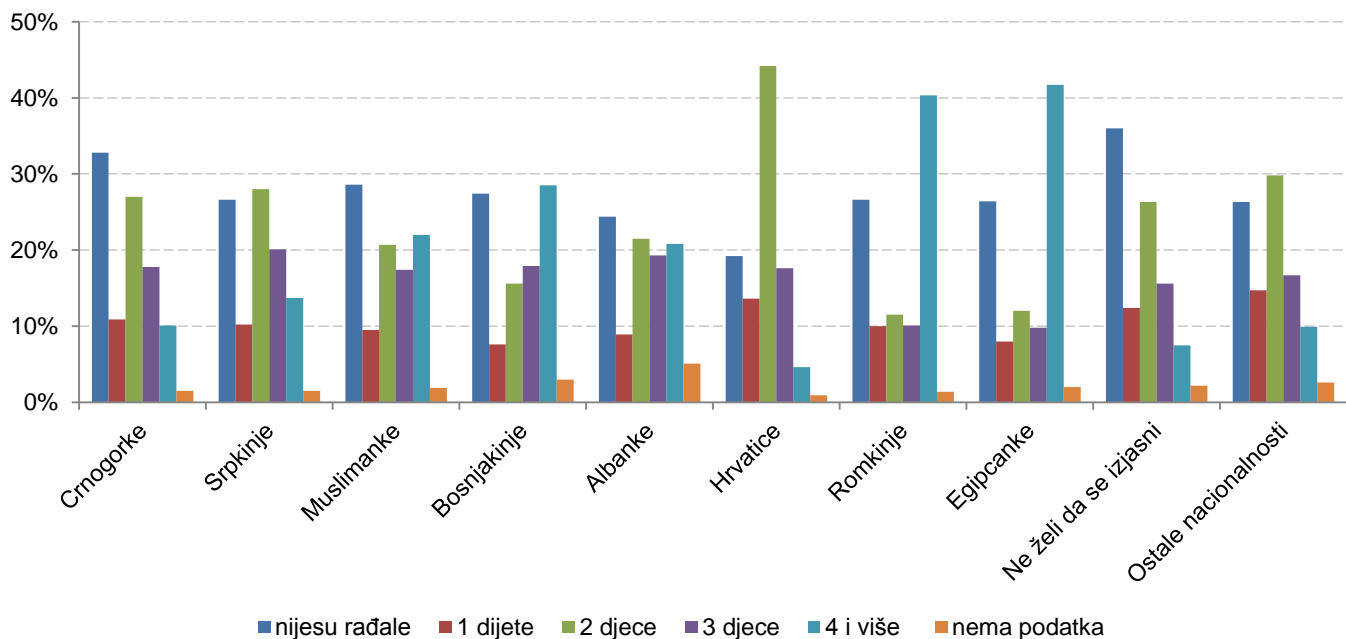

- osim biološkog faktora koji čini reproduktivni potencijal jedne zajednice i drugi specifični faktori utiču na stvarnu sliku fertiliteta nekog društva. To su brak, običaji, kultura, vjeroispovijest, obrazovanje i drugi. Gore u grafikonu prikazana je struktura žena prema broju živorođene djece prema religijama kojima pripadaju.

Tabela 2. Žene prema broju živorođene djece i nacionalnosti

nacionalna, odnosno etnička pripadnost	nijesu rađale	žene koje su rađale prema broju živorođene djece				nema podatka
		1 dijete	2 djece	3 djece	4 i više	
Crnogorke	39 198	13 019	32 253	21 345	12 038	1 824
	32,8%	10,9%	27,0%	17,8%	10,1%	1,5%
Srpkinje	19 386	7 417	20 418	14 688	9 987	1 060
	26,6%	10,2%	28,0%	20,1%	13,7%	1,5%
Muslimanke	2 375	786	1 716	1 443	1 823	154
	28,6%	9,5%	20,7%	17,4%	22,0%	1,9%
Bošnjakinje	5 457	1 507	3 102	3 558	5 667	605
	27,4%	7,6%	15,6%	17,9%	28,5%	3,0%
Albanke	2 900	1 059	2 549	2 292	2 474	602
	24,4%	8,9%	21,5%	19,3%	20,8%	5,1%
Hrvatice	607	429	1 396	557	145	27
	19,2%	13,6%	44,2%	17,6%	4,6%	0,9%
Romkinje	457	171	197	174	692	24
	26,6%	10,0%	11,5%	10,1%	40,3%	1,4%
Egipćanke	145	44	66	54	229	11
	26,4%	8,0%	12,0%	9,8%	41,7%	2,0%
Ne želi da se izjasni	4 561	1 576	3 331	1 975	954	281
	36,0%	12,4%	26,3%	15,6%	7,5%	2,2%
Ostale nacionalnosti	1 579	881	1 794	1 000	594	155
	26,3%	14,7%	29,8%	16,7%	9,9%	2,6%

Grafik 12. Učešće žena prema broju živorođene djece po nacionalnoj, odnosno etničkoj pripadnosti

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

U Crnoj Gori, u periodu od 1. do 15. aprila 2011. godine, sproveden je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova (u daljem tekstu: popis).

Popis je sproveden prema stanju na dan 31. mart 2011. godine u 24:00 časa, što se smatra referentnim momentom popisa. Neposredno po završetku popisa, izvršena je kontrola kvaliteta popisa, na reprezentativnom uzorku popisnih krugova, radi ocjenjivanja obuhvata i kvaliteta podataka prikupljenih popisom. Prvi rezultati kontrole ukazuju na potpun obuhvat jedinica popisa.

Popis se sproveo na tradicionalan način, metodom intervjua, koristeći princip od vrata do vrata. Intervju sa ispitanicima su obavili popisivači.

Popis koji se prema međunarodnim preporukama sprovodi svakih deset godina, proces je prikupljanja, obrade i objavljivanja demografskih, ekonomskih, obrazovnih, migracionih, etničko kulturoloških i socijalnih podataka koji se odnose na stanovništvo zemlje u određeno vrijeme. Takođe, popisom se dobijaju podaci o broju domaćinstava i stanova kao i o njihovim karakteristikama.

Priprema, organizacija i sprovođenje popisa zasniva se na načelima: relevantnosti, nepristrasnosti, pouzdanosti, transparentnosti, blagovremenosti, profesionalne nezavisnosti, racionalnosti, konzistentnosti, javnosti, statističke povjerljivosti i upotrebe ličnih podataka isključivo za statističke svrhe.

Popis je sproveden u skladu sa Zakonom o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2011. godini ("Sl. list Crne Gore", br. 41/10, 44/10, 75/10) i Metodologijom za pripremu, organizaciju i sprovođenje popisa (u daljem tekstu: Metodologija). Metodologija je u potpunosti usklađena sa međunarodnim standardima kojima se utvrđuju zajednička pravila u prikupljanju podataka o stanovništvu, od kojih su za Popis 2011 najvažnija:

Preporuke Konferencije evropskih statističara za Popise stanovništva i stanovanja 2010. godine, a pripremljene u saradnji sa Ekonomskom komisijom UN-a za Evropu i Statističkom kancelarijom Evropske unije – EUROSTAT-om;

- Regulativa 763/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta Evropske unije o popisima stanovništva i stanovanja, kao i Regulativa 1201/2009 koja implementira Regulativu 763/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta Evropske unije o popisima stanovništva i stanovanja u pogledu tehničkih specifikacija obilježja i njihova raščlanjivanja.

Jedinice popisa su stanovništvo, domaćinstva i stanovi.

Stanovništvo

Popisom su obuhvaćeni državljani Crne Gore, državljani Crne Gore i strani državljani, strani državljani i lica bez državljanstva, koja imaju prebivalište (stalno ili privremeno) u Crnoj Gori, bez obzira da li se u vrijeme popisa nalaze u Crnoj Gori ili u inostranstvu, bez obzira da li u vrijeme popisa posjeduju lična identifikaciona dokumenta i bez obzira da li žive u stanu, drugim objektima ili na javnim površinama.

Stanovništvo predstavljaju lica sa uobičajenim mjestom boravka u Crnoj Gori. Uobičajeno mjesto boravka predstavlja mjesto gdje lice uobičajeno provodi dan, bez obzira na privremenu odsutnost iz razloga rekreacije, odmora, posjete prijatelja ili rođaka, poslovne odsutnosti, kao i odsutnosti usljed medicinskog tretmana ili religijskog hodočašća, kao i mjesto u kome lice boravi neprekidno, najmanje od 1. aprila 2010. godine ili je stiglo u to mjesto kasnije, ali ima namjeru da ostane tu najmanje jednu godinu.

Metodologija je pripremljena tako da je osigurano da svako lice ima samo jedno uobičajeno mjesto boravka. U međunarodnom kontekstu ovo je važno kako bi se izbjeglo da lica budu uključena u ukupan broj stanovnika u više zemalja, ili da ne budu nigdje uključena. Upravo osnovni cilj popisa jeste da se utvrdi tačan broj lica koja žive i koriste infrastrukturu nekog geografskog područja.

Uporedivost podataka o broju stanovnika iz Popisa 2011. godine i ranijih popisa nije potpuna zbog primjene međunarodnih preporuka za odgovarajuće runde popisa. Ovdje se prvenstveno misli na namjeru, u definiciji uobičajenog mjesta boravka koja nije bila svojstvena ranijim metodologijama popisa.

Žene u fertilnom periodu

Fertilitet je široko rasprostranjen i opštepoznati pojam koji dolazi od latinske riječi "fertilitas" i znači "plodnost, rodnost". Fertilno doba je doba u životu žene kada je ona biološki sposobna da rađa i u nauci je definisan kao period od 15-49 godina starosti. Svakako da ima žena koje mogu da rađaju i rađaju i prije 15 godina, kao i onih koje mogu da rađaju poslije 49 godina.

Popisom su se prikupljali podaci o ukupnom broju živorođene djece uključujući i djecu koja u momentu popisa nijesu bila u životu. Ovo pitanje odnosilo se samo na ženska lica stara 15 godina i više, bez obzira na njihovo bračno stanje .

***Izdaje i štampa: Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
Podgorica, IV Proleterske br.2
Telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814***

***Saopštenje pripremile:
Biljana SEKULOVIĆ i Snežana REMIKOVIĆ
contact@monstat.org***